

KORUNMAYA MUHTAÇ KİMSESİZ ÇOCUKLAR VE HAYALLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Birsen ÇEKEN¹

¹Profesör, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Grafik Tasarımı Bölümü, birsen.ceken(at)hvbv.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8112-992X

Çeken, Birsen. "Korunmaya Muhtaç Kimsesiz Çocuklar ve Hayalleri Üzerine Araştırma". ulakbilge, 45 (2020 Şubat): s. 160-171. doi: 10.7816/ulakbilge-08-45-04

Öz

Korunmaya muhtaç kimsesiz çocuklar problemi, bireysel değil toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Her çocuğun sağlıklı bir ortamda yaşama ve eğitim görme hakkı vardır. Bu haklardan öncelikli olarak aile sorumludur. Korunmaya muhtaç kimsesiz çocuklar; ailesi olmayan, anne ve babasını kaybetmiş veya ekonomik, psikolojik gibi herhangi bir nedenle ailesinden ayrılmak zorunda kalan çocuklardır. Bu çocukların yaşamlarında aksaklıkların ve eksikliklerin oluşmaması için gerekli önlemleri almak devlet sorumluluğundadır. Çocukların bakımı, korunması ve geleceğe sağlıklı bir biçimde hazırlanması görevini Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu üstlenmektedir. Aile ortamında büyümeyen çocukların sosyal hayatlarında eksikliklerin olduğu, sosyal ilişkilerinin zayıfladığı ve kendilerini dışlanmış ve yalnız hissettikleri sorunu görülmektedir. Bunun sonucunda kendini yalnız hisseden çocuklar içlerine kapanarak kendi dünyalarını oluştururlar veya kendileri gibi kimsesiz çocuklarla gruplaşırlar. Betimsel tarama yöntemi kullanılarak yapılan çalışmada 5 sosyal medya reklamı tasarlanarak, geniş bir kitleye korunmaya muhtaç çocukların hissettiklerini ve beklentilerini duyurabilme hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aile, çocuk, korunmaya muhtaç kimsesiz çocuk, sosyal medya

Makale Bilgisi
Geliş: 7 Kasım 2019

Düzeltilme: 11 Aralık 2019

Kabul: 2 Ocak 2020

Giriş

Çocuk; kendi kararlarını alabilecek olgunlukta olmayan, henüz yetişkinlik çağına girmemiş birey olarak ifade edilebilir. Bireyler sosyal yaşama adapte olmalarıyla ilgili tutum ve davranışları çocukluk dönemlerinde öğrenmeye başlarlar. Çocukluk döneminde edinilen tutum ve davranışlar, bireylerin yetişkinlik dönemlerine de etki etmektedir. Bu dönemde edindikleri davranışları çevrelerindeki bireyleri model alarak öğrenirler. Çocukların bulundukları toplum, sosyo-kültürel çevre ve ekonomik durum, tutum ve davranışlarının şekillenmesinde önemli faktörlerdir. Bireyler çocukluk dönemlerinde çevrelerindeki kişiler tarafından ilgi görmeyi, seilmeyi beklerler. Ailesi, öğretmenleri ve arkadaşları tarafından takdir edilmesi karakterinin olumlu düzeyde şekillenmesine yol açar. Çocuklar bulundukları toplumun yapı taşı oluşturmaktadırlar. Bu nedenle eğitimleri son derece etkin ve ileri düzeyde olmalıdır. Eğitimleri için gereken en önemli destek aile tarafından sağlanmalıdır. Aynı zamanda çocuklar karşılaşacakları her türlü tehlike karşısında korunmalı, psikolojik ve fiziksel istismara maruz bırakılmamalıdır. Herhangi bir tehlikeyle karşı karşıya gelen çocuklar aile desteği ile bu durumun üstesinden gelebilmektedirler. Aile; en basit tanımıyla anne, baba ve çocuktan oluşan toplumun en küçük yapı birimidir. Çocuğun doğru-yanlış, iyi-kötü gibi tanımları ilk olarak öğrenmesi aile tarafından gerçekleştirilir. Daha sonra bulunduğu sosyal çevre ve okul tarafından bu davranışlar geliştirilir (Yapıcı, 2015: 157). Bazı çocuklar, küçük yaştan itibaren ailesinin dışında yaşamak zorunda kalır. Anne ve babanın hayatını kaybetmesi, psikolojik sorunlar veya maddi imkansızlıklar gibi nedenlerden dolayı ailesinden ayrı yaşarlar. Bu durumda çocuğun bakımını devlet üstlenmektedir. Ailesinden ayrı yaşamak zorunda kalan çocuklarda bazı duygusal değişiklikler görülmektedir. Bunlar; çocuğun kendini yalnız ve farklı hissetmesinden kaynaklanan belirtilerdir. Bulunduğu durumun farklı olduğunu düşünen çocuklar kendilerini diğer bireylerden soyutlayarak kendi aralarında gruplaşma oluştururlar. Kendilerini sosyal çevreden soyutlayan çocuklar, toplum ilişkilerinde iletişim kurmakta zorlanırlar ve bazı problemler yaşarlar. Çocuk; ihtiyaçlarını kendi başına karşılayamayan, neredeyse her yönden başkasına bağımlı, bakımını tam anlamıyla gerçekleştiremeyen ve bu nedenle yetişkinler tarafından karşılandığı bireydir. Çocuklar zihinsel ve bedensel gelişimlerinin hızlı olduğu bir yapı içerisindeyler. Her çocuğun gelişim düzeyi aynı ölçüde ilerlemez. Çocukların gelişim düzeylerindeki farklılıklar yaşadıkları ortamlara, aldıkları eğitim durumuna, kardeş sayısına, aile ortamında büyümesine ve cinsiyetlerine göre farklılıklar gösterebilmektedir. Ayrıca ailelerin çocuklarına sağlayabildikleri imkanlar değişiklik gösterebilir ve bunun sonucunda çocukların tutum ve davranışları farklı olabilmektedir. Yaşamını ailesinin yanında sürdüren çocuklar ile bazı nedenlerden dolayı ailesinden ayrı büyüyen çocuklar arasında tutum ve davranış farklılıkları görülmektedir. Bunun nedeni eğitimin ilk olarak ailede başlamasıdır. Ayrıca çocuklar yetişkinlere göre daha fazla ilgiye muhtaçtırlar. Çocuklar sürekli büyüme ve gelişme süreci içerisindeyler. Bu dönemde sadece fizyolojik ihtiyaçları değil ruhsal ihtiyaçları da vardır. Bu ihtiyaçlar şu şekilde sıralanabilir:

- Saygı ve sevgi ihtiyacı
- Beğenilme arzusu
- Onay alması
- Olduğu şekilde kabul görülme isteği
- Başarabilme duygusu
- Özgüvenli olması
- Kendini güvende hissetmesi

Tüm bu ihtiyaçların giderilmesi ruhsal boyutta sağlıklı bireylerin yetişmesi için önemli faktörlerdir (Güneş, 2017: 27). Çocukluk değişen her çağda yeniden oluşmaktadır. Arzular, ihtiyaçlar ve iletişim şekilleri dönemlere göre farklılıklar göstermektedir. Sağlıklı bireylerin yetişmesi için gereken en önemli durum mutlu bir çocukluk dönemi geçirmesidir. Bu nedenle değişen çağa uyularak talepler karşılanmalı ve etkili iletişim kurulmalıdır.

"Çocukluk dönemi, bir bireyin yetişkinlik dönemlerine etki eden bilişsel, psikososyal, ruhsal temellerin yapılandığı en hassas, en önemli dönemlerdendir. Çocuklukta kazanılan davranışlar, edinilen bilgi ve beceriler bireyin yaşamında kalıcı duruma gelmektedir. Özellikle kişilik gelişimi çocuğun yaşadığı olaylarla, büyüdüğü çevreyle ve kazandığı davranışlarla yakından ilgilidir" (Güneş, 2017: 26).

"Türk Dil Kurumu Sözlüğünde; anne karnında ya da bebeklik çağı ile ergenlik çağı arasındaki gelişme döneminde olan insan yavrusu olarak ifade edilmesine rağmen, çocukluğun hangi yaş aralığını kapsadığı konusu her ülkenin ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi ve hukuksal sistemlerine, hatta aynı toplumun hukuk düzeninin çeşitli dallarına göre değişkenlik göstermektedir. Bu

bakımdan bu başlık altında "çocuk" kavramının sosyolojik, psikolojik ve hukuksal açıdan ne anlam ifade ettiği üzerinde durulması gerekir" (Mamur Işıkçı, Karatepe, 2016: 71).

Sosyolojik açıdan incelendiğinde çocukluk kavramı, toplumların ve bulundukları dönemin farklı görüşlerinin olduğu, çocukluk anlayışının tek bir düzen içerisinde yer almadığı, zengin-yoksul, kız-erkek, köyde veya kentte yaşayan çocuklar olarak sınıflanmaların olduğu bilinmektedir. Bu nedenle toplumlar arasında çocuk kavramına bakış, farklılıklar göstermektedir. Çocuklar toplumun yapı taşı oluşturmaktadırlar ve çocukların sosyolojik yapısı incelendiğinde bulunduğu toplum yapısı hakkında bilgi edinilmektedir (Güçlü, 2016: 6-7). Çocukluk bireyin doğumundan itibaren 18 yaşına kadarki süreci kapsamaktadır. Bu süreç içerisinde bireyler yetişkinler tarafından kontrol edilir ve sınırlandırılırlar. Herhangi bir toplumda çocukların gerçekleştirilmesi inkar edilen, kabul görülmeyen özelliklerine bakıldığında o toplumun kültürüyle ilgili verilere ulaşılabilir. Toplumun sosyal yapısındaki düzen, çocukların tutum ve davranışlarının şekillenmesinde büyük bir etkidir. Türkiye’de sosyal normlar incelendiğinde bireyler arasında kırsal-kentsel, kadın-erkek ayrımlarının yüksek ölçüde yaşandığı bilinmektedir.

Zaman içerisinde insan davranışlarının incelenmesiyle ilgili farklı çalışmalar ortaya konmuştur. Günümüze bakıldığında psikolojinin en önemli çalışmalarından birini kişilik psikolojisi oluşturmaktadır. Kişilik psikolojisi insan davranışlarının sebeplerini bilimsel açıdan inceleyerek açıklamayı amaç edinmiştir. Kişilik insanın tutum ve davranışlarını, beğenilerini, ilgi alanlarını ve çevresiyle olan uyumunu içerir. Yani kişilik, Bireyin çevresine karşı ilişkisini ve onu diğer bireylerden ayıran özelliklerini kapsar (Oral, 2015: 85). Psikolojik açıdan bakıldığında çocuk davranışları her evrede farklılıklar gösterir. Birey dünyaya geldiği ilk dönemlerde çevresine bağımlı olarak yaşar. İlerleyen süreçte keşfeder ve sorgular. Çocuk, yaşamının başlarında ailesinden göreceği sevgiye ve ilgiye muhtaçtır. Anne bebeğini besleyerek hem ihtiyaçlarını karşılar hem de ona psikolojik güven verir. Yaşı ilerleyen çocuk yaşamı sorgulamaya başlar ve ne olmak istediğini düşünür. Bu durumda onu ailesi yönlendirmeye çalışır ve kişilik gelişimi oluşurken aile baskısı gibi bir psikolojiyle karşı karşıya kalır. Psikolojik olarak çocuk gelişimi yaş aralıklarına göre dört evrede değerlendirilmektedir:

- Bebeklik dönemi (0-2 yaş)
- Okul öncesi dönem (3-6 yaş)
- Son çocukluk dönemi (6-12 yaş)
- Ergenlik dönemi (12-18 yaş) (Mamur Işıkçı, Karatepe, 2016: 71).

Hukuksal açıdan incelendiğinde ise çocuklar yarınları oluşturan en temel öğelerdir. Bu nedenle onların en doğru şekilde yetiştirilmesi gerekmektedir. Çocuklar doğdukları andan 18 yaşına kadarki süre içerisinde korunmaya muhtaçlardır. Çocukların yaşama, eğitim görme ve korunma gibi hakları vardır. Bu haklar öncelikli olarak aile ve devlet tarafından karşılanmaktadır. Hukuksal olarak çocukların sahip oldukları bazı haklar vardır. Bunlar kanunlara veya ahlaka dayalı kabul görülen, dünya üzerindeki tüm çocuklar için geçerli olan eğitim, barınma, sağlık, psikolojik, fiziksel veya cinsel istismara karşı korunma haklarıdır. Çocuk haklarıyla birlikte çocukların içinde bulundukları yaşam şartlarını daha fazla anlayabilme, onların sosyal yaşamlarını nasıl oluşturduklarını ve algıladıklarını, onların için neyin iyi ve kötü olduğunu anlamamızı sağlar.

Aile ve Çocuk İlişkisi

En basit söylemle aile, anne, baba ve çocuklardan oluşan toplumun en önemli yapı birimidir. Aile, farklı cinsiyette olan iki insanın aynı ikametgahta bulunması, ekonomik dayanışmanın gerçekleşmesi, çocuk yetiştirmenin en uygun olduğu ve eşler arası cinselliğin toplum tarafından onaylandığı birlikteliktir. Anne, baba ve çocuklardan meydana gelen, sosyal ve ekonomik kurum olarak ifade edilen aile, görev ve sorumluluklarıyla toplumsal hayatın merkezini oluşturmaktadır (Şentürk, 2008: 9). Aynı dönemde olmasına rağmen farklı coğrafyalarda aile düzenleri değişiklikler göstermektedir. Yörelere göre farklılıklar gösteren aile kavramı çağlar arasında da farklılaşmaktadır. Yani bu temel yapı zamana ve mekana göre hızla değişim göstermektedir. Aile, bulunduğu toplumun kültürel değerlerinin kuşaktan kuşağa aktarılmasında köprü görevi görmektedir.

Aile, çocukların toplumsallaşmasının gerçekleştiği ilk yerdir. Aile doğru bildiklerini çocuğa öğretmek çocuklarının kendilerini bulmalarına ve kişiliklerinin gelişmesine destek olacaktırlar. Ebeveynlerin sergiledikleri tutum ve davranışlar çocukların toplumsallaşması açısından oldukça önem taşır (Keskinkılıç, 2018: 220-221).

Aile bireyleri çocuğun yetiştirilme sürecinde onun sosyal yaşama adapte olması için gereken her şeyi vererek fiziksel ve psikolojik açıdan sağlıklı bireyler yetiştirmelidir. İlk eğitimini aileden alan çocuk, ebeveynlerini gözlemleyerek onları rol model alırlar. İlk olarak ailesini model alan çocuk, onlar gibi davranışlar sergilemeye başlarlar.

"Şüphesiz; sosyolojik açıdan ailenin bireylerin sosyal gereksinimlerinin karşılanmasında, sosyal norm ve değerlerin öğrenilmesinde, sosyalleşmede ve dayanışma bağlarının inşa edilmesinde çok önemli bir rolü bulunmaktadır" (Suğur, Saygı Doğru, 2010: 117).

Çocukların yetiştirilme tarzı bulunduğu coğrafyanın değerler ve kültürlerinin sonucunda oluşmaktadır. Çocuklara kazandırılmak istenen davranışlar, onların ihtiyaçlarının nasıl karşılanacağı ve içinde bulunan kültürün değerleri çocukların kişiliklerinin oluşmasında büyük etkiye sahiptir. Çocukların iyi ve doğruyu edindikleri yaşantıları ilk önce ailede şekillenir. Daha sonra çocuğun okula başlaması, sosyal yaşantı içine girmesiyle birlikte son halini alır. İçinde bulunduğumuz toplumun sosyo-kültürel, ekonomik ve ahlaki koşulları yaşam şeklimizi, aldığımız kararları ve düşünce sistemimizi etkiler (Yapıcı, 2015: 157).

Ailelerin çocuklarını toplumsal yaşama kazandırmaları ve sosyalleştirme işlevleri şu şekilde belirtilebilir:

- Çocuğun kendine olan güvenini sağlamak
- Çocuğu ahlaki duyarlılık kazandırmak
- Çocukların vicdanını geliştirmek
- Çocuğun problem çözme becerisini geliştirmek
- Çocuğa başarabileceği inancını vermek, motivasyonunun yüksek olmasını sağlamak
- Çocukların empati yapabilmelerini sağlamak
- Çocukların yardımlaşma ve dayanışma duygularını geliştirmek
- Çocuklara karşılaştıkları sorunlar karşısında soğukkanlı değerlendirmeler yapabilme becerisi kazandırmak
- Karşılaşın sorunları verimli bir şekilde çözüme kavuşturma yeteneği geliştirmek (Keskinkılıç, 2018: 28).

Ebeveynler tarafından bu tür davranışların çocuğa kazandırılması, sağlıklı sosyalleşme sürecinin gerçekleştirilmesi için temel koşullardır. Bu davranışları temelden edinemeyen çocuklar sosyal yaşamları içerisinde çevreye uyum sağlamakta zorlanırlar ve kendilerini soyutlayarak iç dünyalarına yönelirler. Çocuklarda ahlaki gelişim süreçlerini etkileyen birçok etken vardır. Bunlardan ön planda olanı anne ve babanın sergilediği tutumlardır. Anne ve babanın sergilediği tutumlar farklı şekillerde sınıflandırılabilir. Örneğin; çocuğu inkar etmeme, ortaya çıkan ihtiyaçlarını karşılayabilme ve çocukla iletişim kurulması gibi durumlardır. Anne ve babanın sergilediği tutumlar dışında yaşanan kültürdeki çocuk yetiştirme sistemi, çocukların ahlaki gelişimlerinde belirleyici bir roldür (Yapıcı, 2015: 165).

Aile kavramı içerisindeki sistem zaman içerisinde değişen düzene göre şekil almaktadır. İçerisinde bulunan kültürün zaman içerisinde değişmesiyle birlikte ailede uygulanan norm ve yöntemlerde değişiklikler gözlemlenmektedir. Bu nedenle günümüzdeki anne-baba ile çocuğun arasındaki ilişki geçmişteki ilişkilerden farklıdır. Ama zaman içerisinde ilişkilerde değişmeler gözlemlense dahi anne ve babaların asıl amacı çocuklarını iyi bir şekilde yönlendirmektir. Genel olarak tüm ailelerin ortak çabası ruhsal ve fiziksel açıdan sağlıklı bireyler yetiştirmek olmasına rağmen bu genellemelere uymayan bazı aileler vardır. Çocuğunu istismar eden aileler gibi.

Her çocuk gelişimini ailesinin yanında tamamlayamamaktadır. Maddi imkansızlıklar nedeniyle çocuğuna bakamayan aileler, psikolojik problemleri olan aileler veya anne ve babasını kaybetmiş çocuklar vardır. Bunun gibi durumlarda çocuğun bakımını devlet üstlenmektedir. UNICEF'in yaptığı araştırmaya göre yoksulluk ihtimaliyle karşılaşma ihtimali en fazla olan çocukların aileleri aşağıda belirtildiği gibidir:

- Çocuk sayısı fazla olan ailelerde dünyaya gelmiş çocuklar
- Kırsal bölgelerde yetişen çocuklar
- Tek ebeveynli aileye sahip çocuklar
- Aileleri kente göç etmek zorunda kalan çocuklar
- Gelir imkanları düzenli olmayan çocuklar
- Ebeveynleri örgün eğitim almamış çocuklar
- Ailesinde herhangi bir engelli birey olan çocuklar (Güçlü, 2016: 17).

Ailenin Çocuk Üzerinde Önemi

Bireyler yaşama başladıkları ilk andan itibaren hayatlarının önemli ve büyük bir kısmını ailesiyle geçirirler. İlk deneyimler, sonraki tecrübeler aile ortamında edinilir. Çocuğun kişilik gelişiminin temelleri ailede oluşur. Aileyle kurulan ilişkiyle beraber kimlik arayışı şekillenir. Yaşam koşulları sebebiyle aileleri tarafından yeterince ilgilenilmeyen, ihmal edilen çocuklarda olumsuz izler oluşmaktadır. Psikososyal gelişim kuramına göre çocuklar 0-1 yaş aralığında ebeveynlerine bağımlıdırlar. Bu dönemde yeteri kadar sevgi gören ve ihtiyaçları karşılanan çocuklarda güven duygusu oluşmaktadır. Bunu aksine ağlayınca ilgi gösterilmeyen ihmal edilen çocuklarda güvensizlik duygusu oluşur (Öztürk Samur, 2015: 139). Güven duygusunun temellerinin olduğu bu dönemde ebeveynleri tarafından yeterince sevgi görmeyen veya ailesinden ayrı büyümek zorunda kalan çocuklarda güven problemi oluşmaktadır. Ailesi tarafından yeterli sevgi göremeyen çocuklarda toplumsal yaşama uyum sağlamada güçlüklerle karşılaşılır ve psikolojik olarak bunalım yaşar. Düzensiz bir yaşam süreci içinde olan ailelerde ebeveynlerin çocukları ile kurdukları iletişim sağlıklı bir boyutta olmamaktadır. Halbu ki çocukların ruh sağlığı ve kişilik gelişimi için temel faktör ebeveynleri tarafından sevgi görmesidir (Aslan, 2002: 30-31).

"Son yıllarda yapılan çalışmalar ailenin çocukla iletişimin kalitesinin çocuğun kişilik ve sosyal gelişimi açısından önemini vurgulamaya başlamıştır. Aile içinde kurulan iletişimin çocuğa model olduğu ve onun daha sonraki yaşantılarına da önemli ölçüde etkilediği dikkat çekmiştir. Çağdaş anne-babacocuk iletişimine getirilen yeni bir yaklaşım olarak empati önem kazanmaya başlamıştır. Sosyalleşme süreci içinde özellikle annenin davranışlarının çocukta empatik becerinin gelişiminde önemli bir yerinin olduğu belirtilmektedir" (Tezel Şahin, Cevher, 2007: 778).

Çocukların karşılaştığı ilk yetişkinler ebeveynleridir. Çocuklar ebeveynlerinin davranışlarını sorgulamadan kabul ederler onları kendilerine rol model alırlar. Bu yüzden aile bireylerinin sergiledikleri davranışlar çocukların toplumsal hayata uyum sağlayabilmeleri açısından önemli bir durumdur. Aynı zamanda çocuklar ebeveynlerinin gözlemledikleri davranışlarını taklit ederler (Keskinkılıç, 2018: 221). Bu davranışları tekrarlayarak kalıcı hale getirirler. Ailesiz veya olumsuz şartlarda büyüyen çocukların psikolojik sağlıklarında sorunlar gözlemlenebilmektedir. İlgi ve sevgiyi yeterince tatmamış çocukların tutum ve davranışlarında olumsuzluklarla karşılaşılabilir. Aile ortamında mutlu bir şekilde yetişen çocuklarda güven problemi görülme ihtimali düşüktür. Bu çocuklar öz güven içerisinde benlik kaygısı taşımadan yaşamlarını sürdürürler. Çocuklar ilk olarak aile içerisinde gördüklerini rol model alırlar. Ailesiz kalan çocuklar model almak için arayışa girerler. Kendileri için kimi zaman doğru kimi zaman da yanlış rol model alırlar. Ailenin sahip olduğu bazı özellikler (kültür, eğitim, ekonomik imkanlar) çocukların sosyal yetenekleriyle ilgili eğitimlerini etkilemektedirler. Anne ve babanın yanı sıra diğer aile fertlerinin de çocuklardaki sosyal becerilerin gelişmesine katkısı vardır. Kardeş ilişkileriyle birlikte öğrenilen sosyal beceriler kardeş sayısına, kardeşlerin yaşına ve cinsiyete göre farklılık gösterebilmektedir (Özyürek - Ceylan, 2014: 101). Ailesiyle büyüemeyen çocuklar yanlış model alarak olumsuz tutum ve davranışlar edinebilmektedirler. Bunun sonucunda yaptıkları davranışlar sosyal çevre tarafından kabul görülmemekte ve çocuk dışlanma duygusuyla karşılaşmaktadır. Dışlanan çocuk kendini sosyal çevreden soyutlayarak içe kapanık bir karaktere bürünebilmekte veya kendi gibi olumsuz davranışlar sergileyen bireylerle gruplaşmaktadır.

Aile Kurumunun Zaman İçerisindeki Değişimi

Çocuk, fizyolojik ve bilişsel yapısı nedeniyle bakıma ve korunmaya muhtaç durumdadır. Korunma ihtiyacı, doğumundan reşit oluncaya kadarki süreçte çocuğun temel hakkı kabul edilir. Çocuğun bakımından ve korunmasından ilk olarak aile ve devlet sorumludur. Aile, çocuğun eğitimi, sağlığını, sosyal yaşamını ve gelişimini üstlenmektedir.

"Her çocuk kişisel, çevresel ve ailesel özellikleri dikkate alınmaksızın, hukuki bakımdan sağ doğduğu andan reşit olduğu ana kadar korunmaya muhtaçtır. Bir başka ifadeyle "korunması gereken çocuk" veya çocuklar "temel bakımı, yetiştirilmesi, esirgenmesi ve gözetilmesindeki yetersizlik ve aksama nedeniyle sosyal, fiziksel, ruhsal ve ahlâki yönden sağlıklı bir yetişkin olmasının önünde çeşitli engeller bulunan çocuklardır" (Yazıcı, 2012: 501).

Toplumdaki tüm bireyleri korumayı amaç edinen devlet yapısı, özellikle batıda 1950-1960 yıllarında aile kurumuna oldukça önem vermiş, ailenin korunması ve devamlılığı için birçok çalışmada bulunmuştur. Ailelerin karşılaştığı yaşlılık nedeniyle oluşan sorunlar, hastalık ve işsizlik gibi sorunlarda devlet desteği ön plana çıkmıştır. Fakat 1970'li yıllarda kapitalist ekonomide ortaya çıkan krizler nedeniyle bazı devletler kamu harcamalarını azaltmak durumunda kalmış, ailelere verilen destek azalınca sorunlar oluşmaya başlamıştır (Suğur

ve Saygı Doğru, 2010: 116-117). İçinde bulunulan tolumdaki ekonomik, toplumsal ve siyasal bazı sorunlar aile kurumunu da etkilemektedir. Toplumda yaşanan ekonomik krizler sonucu ortaya çıkan maddi imkansızlıklar; eğitim, sosyal yaşam ve sağlık gibi ihtiyaçların giderilmesini zorlaştırmaktadır. Yeterince eğitim alamayan ve kendini geliştiremeyen bireyler olumsuz tutum ve davranışlar sergileyebilirler. Sosyal yaşamda aktif olunamadığı zaman kişiler arası iletişim kurma becerileri zayıflar ve topluluklar içinde dışlanmalarla karşı karşıya gelinebilir.

Sosyal politikaların ilgi alanlarının başında aile kurumu bulunmaktadır. Ailede yaşanan bazı sorunlar aile kurumunu tehlikeye atmakta, bireyler arasında sorunlar oluşturmakta, evlilik yaşını artırmakta, geleneksel aile yöntemlerinden uzaklaştırmakta ve boşanmalara yol açmaktadır. Aile politikaları dönemin siyasi görüşüne, iktidara, ekonomik imkanlara ve dini yapıya göre şekil alsada bu politikalın temelinde aile kurumlarının korunması amacı vardır. Aile politikalarındaki öncelik ebeveynlerin kendilerine düşen sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için onlara destek olmak, aile bağlarını korumak, güçlendirmek ve farklı aile yapılarına saygı duymaktır (Turgut, 2016: 516-517).

1980'li yıllarda küreselleşmeyle birlikte liberal politikalarda artışlar gözlemlenmiş, bunula beraber hem Türkiye'de hem de dünya üzerinde birçok bireyin işsiz kalmasına, güvenli olmayan ortamlarda çalışmasına, yaşam şartlarının kötüleşmesine, eğitim ve sağlık imkanlarının azalmasına neden olmaktadır. Ebeveynlerin karşılaştığı bu problemler aile kurumunda sarsılmaların olmasına yol açmakta ve boşanma oranlarının çoğalmasına neden olmaktadır (Suğur ve Saygı Doğru, 2010: 116-117). Sanayileşme süreciyle birlikte geleneksel aile yapısından kentsel aile yapısına geçiş yaşanmaktadır. Sanayileşmeyle birlikte birçok insan köyden kente göç etmekte, alıştığı kültürden ve akrabalarından uzaklaşmaktadır. Bunun sonucunda önceleri uygulanan geleneksel aile ilişkileri terk edilmektedir. Kentleşmeyle birlikte insan yaşamında sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasal açıdan birçok değişimler gerçekleşmektedir. Bu kadar fazla değişim yaşayan toplumlarda bazı problemler oluşmaktadır. Problemlerin temeli aile içi iletişimden kaynaklanmaktadır. Kent yaşamına geçen ebeveynlerin büyük çoğunluğunun iş yerleri evlerine uzak olmakta (Aslan, 2002: 30-31); zamanlarının büyük çoğunluğunu yolda ve iş yerinde geçirmektedirler. Kent yaşamına geçmekle birlikte aile yapısı değişime uğramaktadır. Köyde var olan geniş aile yapısı kente göçle birlikte yerini çekirdek aile yapısına devretmiştir. Ancak, çekirdek aile düzenine geçilmesiyle aile içindeki gereklilikler de değişim göstermiştir. Kadının çalışma hayatındaki rolünün artması, anneye beraber babanın da çocukla ilgilenmesine, zaman geçirmesine neden olmuştur. Geleneksel aile yapısında çocukla ilgilenen anne iken, annenin çalışma hayatına girmesi ile baba da çocukla ilgilenmeye, vakit geçirmeye başlamıştır (Tezel Şahin, Cevher, 2007: 780). Kent yaşamı, köyden kente göç eden ebeveynleri zorlamaktadır. Bu duruma yol açan etkenler aşağıda belirtildiği gibidir:

- Ekonomik zayıflık
- Kadının iş hayatında daha çok yer almaya başlaması
- Sanayileşme nedeniyle geleneklerden uzaklaşma
- Aile fertlerindeki çalışan sayısının artması
- İşsizlik sorunu

Bu gibi durumlar aile içerisinde çatışmaya yol açmakta ve boşanma durumlarını tetiklemektedir (Yıldırım, 2004: 69). Boşanma sonucuna bazı ebeveynler ekonomik veya psikolojik sorunlar yaşarlar ve çocuklarının bakımını üstlenmezler.

Bakıma Muhtaç Kimsesiz Çocuklar

Her çocuğun zengin-fakir, yetim-öksüz, çalışan-çalışmayan gibi ayrımlar yapılmaksızın doğumundan reşit olacağı zamana kadar korunmaya ihtiyacı vardır. Bakıma muhtaç kimsesiz çocuklar; yasalarda yer alan sınırlar içerisinde devletin korumasını üstlenmesi gereken çocuklardır. Yasal sınırlar ulusal ve uluslararası hukukun belirlediği ve çocukları koruma amacı taşıyan düzenlemelerdir (Yazıcı, 2012: 501). Bir başka deyişle ailesini, ebeveynlerini kaybetmiş veya herhangi bir sorun sonucunda ailesi parçalanmış, ekonomik, psikolojik veya sağlık gibi nedenlerden dolayı yaşamlarına ailesiyle birlikte devam edemeyen kişilerdir. Böyle durumlarda çocuğun bakımından ve korunmasından devlet sorumludur. Ülkemizde Sosyal Hizmetler ile Çocuk Esirgeme Kurumları bu sorumluluğu üstlenmektedirler (İnce, Kasapoğlu ve Sezek, 2014: 97).

"6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Kanununun I. Maddesinde tanımlanan "Korunmaya muhtaç Çocuklar" terimi araştırma yapmaya çalışan kişiler için kapsamı çok geniş olan bir terimdir.
Madde I- Beden, ruh ve ahlak gelişmeleri tehlikede olup;

- Ana ve babasız,
- Ana ve babası belli olmayan,
- Ana ve babası tarafından terk edilen,
- Ana ve babası tarafından ihmal edilip, fuhşa, dilenciliğe, alkolü içkileri ve uyuşturucu maddeleri kullanmaya veya serseriliğe sürüklenmek tehlikesine maruz mulunan çocuklara korunmaya muhtaç çocuklar denir" (Gökçe, 1969: 127).

Devletlerin aile kurumu için politikaları olmasına rağmen, bazı ebeveynler ekonomik nedenlerden dolayı çocuklarını sokaklara atabilir, kurumlara teslim edebilir, küçük yaştan itibaren çalıştırabilir veya suç işlemesine teşvik edebilir. Her çocuğun aile tarafından yetiştirilme şekilleri farklılıklar gösterebilmektedir. Sevgiyle büyütülen çocuklar olduğu gibi şiddet uygulanarak büyütülen çocuklar da vardır. Aile içerisinde şiddete maruz kalan çocukların devlet tarafından koruma altına alınması onlar için avantajlı durum haline gelmektedir. Şiddet görerek büyüyen çocuklar, yetişkinlik dönemlerinde de şiddete meyilli davranışlar sergileyebilmektedirler. Aynı zamanda ailesinden yeterince sevgi, saygı ve ilgi görerek büyümüş bireylerin benlik duyguları gelişmiştir, kendilerine olan güvenleri yerindedir. Bu nedenle çocukların büyüdüğü ortam kişilik gelişimi için oldukça önemlidir. Çocukların yetiştikleri çevre, ailenin tutumları, istenen çocuk olması gibi durumlar çocuklarda kişilik gelişimini etkileyen önemli faktörlerdir.

Çocukların korunması için görevli olan kurumların öncülüğünü Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü oluşturmaktadır. Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün amacı korunmaya muhtaç çocuklara, sosyal hizmet politikalarıyla güven ve koruma sağlamaktır. Bu koruma kimi zaman çocukların ailelelerinin yanlarında kalarak aile destek hizmetleriyle, kimi zaman evlat edindirilerek, kimi zaman da çocuklar yetiştirme yurtları, çocuk esirgeme kurumları gibi yerlerde bakılarak koruma altına alınır (Yazıcı, 2012: 500-501).

Aile kurumunun karşılaştığı sorunlarla baş edememesi, yaşadığı işsizlik, ekonomik ve geçimsizlik gibi sıkıntılar aile kurumunun sarsılmasına, sorunların artmasına neden olmaktadır. Özellikle ekonomik sıkıntılar yaşayan ebeveynler ihtiyaçlarını karşılayamaz hale gelirler ve bu sıkıntıları aşmakta güçlük çekerler. Bunun sonucunda ailede parçalanmalar oluşur. Parçalanmış ailede en büyük sorunlardan birini yaşayanlar şüphesiz çocuklardır. İhtiyaçları ailesi tarafından karşılanamayan, sosyal ve ekonomik eksiklikler yaşayan çocuklar korunmaya ve bakıma muhtaç hale gelirler. Korunmaya muhtaç çocukların en büyük destekçisi devlettir. Devlet, bakımı üstlenen kurumlar aracılığıyla bakıma muhtaç çocukların korunmasına ve bakımına yardımcı olur. Bakıma muhtaç kimsesiz çocukların duygusal olarak yaşadıkları eksiklikler veya beklentileri olabilmektedir. Şüphesiz ki çocukların en temel ihtiyacı sevgidir ve aradıkları sevgiyi verebilecek olan bireyler ailedir. Ailesi olmayan çocuklar, aile sıcaklığını ve kardeş sevgisini hissetmek isteyeceklerdir.

Sosyal Medya / Yapılan Sosyal Medya Gönderileri

Sosyal medya, bilgi edinmek, bilgi yaymak, iletişim kurmak veya toplumu bilinçlendirmek gibi amaçlar için kullanılmaktadır. Terim olarak bakıldığında sosyal medya, ağ teknolojileri aracılığıyla yapılan, etkileşim sağlamak ve iletişim kurmak amacıyla oluşturulan sistemlerdir. İnternet kullanıcılarına farklı uygulamalarla edinmek istedikleri bilgilere ve konulara ulaşma imkanı sunmaktadır. Erişim kolaylığının olması ve kendini yenileyebilmesi sosyal medyanın özellikleri arasındadır (Konuk ve Güntaş, 2019: 4). İnternetin gelişmesi ve yaygın olarak kullanılmasıyla birlikte telefon ve bilgisayarlar hayatın her alanında kendini göstererek hayatın vazgeçilmez öğeleri haline gelmiştir. İçinde bulunduğumuz dönemin teknoloji dönemi olması nedeniyle hemen hemen herkes telefon veya bilgisayara sahip olmakta ve sıkça kullanmaktadır. Günümüzde internet, insanlar arası iletişimi gerçekleştirmede büyük önem taşımaktadır. Çünkü internetin her an her yerde erişilebilir olması, mesafeleri gözetmeksizin iletişim kurulmasını, her türlü bilgiye rahatlıkla ulaşılabilmesini sağlar. Bu süreçte sosyal mecralardan sıklıkla yararlanılır.

"Sosyal medya, kullanıcılara birbirleriyle bazı yollardan etkileşim kurmalarını – haber, fikirler, bilgi ve çıkarları paylaşarak sağlayan web siteleri, çevrimiçi araçlar ve diğer internaktif iletişim teknolojilerine yoğunlukla verilen addır. Sosyal medya katılım ve bağlantıyı teşvik eden toplulukların ve ağların inşasını içermektedir" (Ayten, 2013: 4).

Sosyal medya gönderileri, bloglar, videolar, basın bültenleri gibi online içerik üreten kanallar aracılığıyla hedef kitleyle iletişim kurulabilmektedir. Bireylerin sosyal medyada gönderi paylaşmak, kampanya oluşturmak,

yorum ve beğenileri artırmak gibi amaçlarının dışında hedef kitleyle etkileşimde bulunma arzuları da vardır. Bulunduğumuz zaman içerisinde sosyal medya reklamları aracılığıyla hedef kitleye ulaşmak mümkündür. Bu reklamlarda görülen en önemli özellik, reklamların tıklanması sonucu marka ile hedef kitle arasında etkileşimin gerçekleşmiş olmasıdır. Hedef kitlenin reklama beğeni ve yorum gibi geri bildirimlerde bulunması olumlu bir süreçtir (Uğurlu, 2018: 205-206). Sosyal medya reklamlarının geniş kitlelere ulaşma imkanı göz önünde bulundurularak korunmaya muhtaç kimsesiz çocukların hayallerini bireylere ulaştırmak ve bu doğrultuda onları bilinçlendirmek amacıyla beş sosyal medya reklamı tasarlandı. Bu tasarımlar aşağıda görüldüğü gibidir:

Resim 1. Aile

Her çocuk aile ortamında bulunmayı, anne ve baba sevgisiyle büyümeyi ister. Bu konuda hazırlanan sosyal medya reklamında okul döneminde olan bir çocuğun aile hayalini tahtaya resmettiği görülmektedir. Anne, baba ve iki çocuktan oluşan aile resminin üst kısmında el yazısıyla “aile” kelimesi yer alıyor. Çocuk fotoğrafı, aile çizimi ve aile tipografisi kara tahtaya ortalı olacak şekilde yerleştirilmiştir. Tasarımın alt kısmında yeşil dikdörtgen alan üzerine “Çocuklar ne isterler?” sloganı serifsiz font ve büyük yazı karakterleri ile yazılmıştır.

Resim. 2 Mutluluk

Mutluluk, çocukların taşıyabilecekleri en güzel duygulardandır. Çocukların mutlu olabilmeleri için gereken etken dışlanmadan, yalnızlaştırılmadan sosyal çevresiyle uyum içerisinde yaşayabilmeleri ve arkadaşlarıyla olumlu ilişkiler içerisinde olabilmeleridir. Tasarımda hayalinin “mutluluk” olduğunu yazan çocuk ve hemen yanında çizilen mutlu, eğlenebilen çocuk figürleri yer almaktadır. Tasarımda ellerinde balonla gülümseyen çocuk çizimleri, çocukların arkadaşlarıyla mutlu olabildiklerini ifade etmektedir.

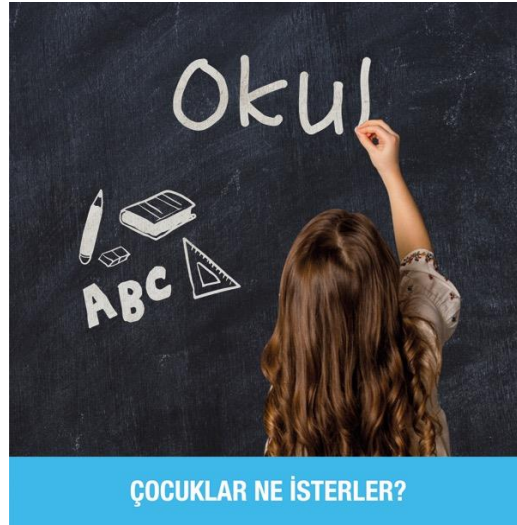
Resim. 3 Kardeş

Sosyal medya reklamlarının dördüncüsünü oluşturan bu çalışma, hayali “kardeş” olan bir çocuğu belirtmektedir. Tasarımın sağında yer alan kız çocuğu tahtanın sol kısmına abla-kardeş figürü çizmiştir. Ayrıca tahtaya hayalinin kardeş olduğunu yazmıştır. Slogan diğer tasarımlarda olduğu gibi çalışmanın altında dikdörtgen zemin üzerine yerleştirilmiştir. Her tasarımda dikdörtgen alan farklı ve çarpıcı renklere boyanmıştır.

Resim. 4 Ev

Devlet koruması altında yetişen çocuklar, kurumlarda yetiştikleri için sosyal çevrelerinde dışlanmalarla karşılaşabilmektedirler. Bu nedenle çocuklar aileleriyle birlikte yaşayabilecekleri evlerinin olmalarını isterler. Çalışmada hayalinin “ev” olduğunu belirten kız çocuğu yer almaktadır. Evi el yazısıyla tahtanın üst bölümüne yazmıştır. Sol kısımda ise çizdiği ev ve ağaç figürü yer almaktadır.

Resim 5. Okul

Ekonomik nedenlerden dolayı çalışmaya zorlanmış ve eğitimi ihmal edilmiş bakıma muhtaç çocuklar bulunmaktadır. Küçük yaşta çalışmaya zorlanmış çocukların hayalleri arasında akranları gibi eğitimlerine devam etmek yer almaktadır. Sosyal medya reklamlarının sonucunu hayali “okul” olan çocuk oluşturmaktadır. Tasarımın sağ kısmında yer alan kız çocuğu kara tahtaya okul isteğini yazmaktadır. Solda ise okulu ifade eden araç gereçler ve hafrlerin çizimleri vardır. Diğer çalışmalarda olduğu gibi slogan tasarımın altında dikdörtgen alan içerisinde yer alıyor. Bu çalışmada dikdörtgen maviyle renklendirilmiştir.

Sonuç

Henüz yetişkinlik çağına erişmemiş, başkası tarafından korunmaya muhtaç olan bireyler çocuk olarak tanımlanabilmektedir. Her çocuk doğumundan itibaren reşit olana kadarki süre içerisinde korunma hakkında sahiptir. Aile kurumunun devamlılık göstermesi için devletlerin uyguladıkları politikalar vardır. Ama bazı dönemlerde ülke içerisinde yaşanan ekonomik sorunlar nedeniyle aile kurumuna yeterince ekonomik ve sosyal yardımlarda bulunulamamıştır. Uygulanan destek politikalarının ortadan kalkması nedeniyle maddi sorunlar yaşayan aileler kimi zaman temel ihtiyaçlarını bile karşılayamayacak duruma gelirler. Bunun sonucunda çatışmalar ve halledilemeyen sorunlar oluşabilir ve aile dağılır. Elbette ki boşanmalardan en çok etkilenen bireyler çocuklardır. Çocuğun bakımından ve korunmasından sorumlu olan aile yeterli imkanları sağlayamadığı zaman, aile içerisinde şiddet bulunduğunda, çocuğa fiziksel veya psikolojik istismarda bulunduğunda veya çocuk ebeveynlerini kaybettiğinde bakımını devlet üstlenir. Devlet, Sosyal Hizmetler ile Çocuk Esirgeme Kurumları aracılığıyla korunmaya muhtaç kimsesiz çocukların sağlıklı ortamlarda yetişmelerini sağlar. Ama her çocuk aile içerisinde büyümeyi, anne ve babasından sevgi görmeyi ister. Çocuklar sürekli olarak çevrelerinde gördükleri bireyleri rol model alırlar. Bu nedenle aileler çocuklarına olumlu örnek teşvik etmek durumundadırlar. Sevgi ortamında yetişen çocuklarda güven problemi oluşmaz ve kimlik gelişmeleri olumlu yönde ilerler. Şiddet gören veya yeterince ilgi görmeyen çocuklar olumsuz tutum ve davranışlarda bulunabilirler. Herhangi bir nedenden dolayı devlet koruması altında olan çocuklar kendilerini sosyal çevrelerinde yalnız veya dışlanmış hissedebilirler. Böyle durumlarda kendilerini soyutlarlar veya kendileri gibi koruma altında olan çocuklarla gruplaşabilirler. Bu durumun sonucunda çocukların sosyal ilişkileri olması gereken şekilde gelişmez.

Kaynaklar

- Aslan, A. K., “Değişen Toplumda Aile ve Çocuk Eğitiminde Sorunlar”, Ege Eğitim Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, 2002, s.30-31
- Ayten, A., “Sosyal Medyada Türk Basını”, İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 20, 2013, s. 4
- Gökçe, B., “Kimsesiz Çocuklar Konusunda Karşılaştırılmalı Bir Sosyal Araştırma”, Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, Cil: 1 Sayı: 2, 1969, s.127

- Güçlü, S., "Çocukluk ve Çocukluğun Sosyolojisi Bağlamında Çocuk Hakları", *Sosyoloji Dergisi*, Armağan Sayısı, 2016, s. 6-7
- Güneş, A., Güneş, F., "Bilişsel Gelişim Dönemleri ve Çocuk Kütüphaneleri", *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, Cilt: 15, Sayı: 60, 2017, s. 26
- İnce, Z., Kasapoğlu, A., Sezek, S., "Korunmaya Muhtaç Kimsesiz Çocukların Devam Ettikleri Okulların Yöneticilerinin Bu Çocukların Sorunlarına ve Sorunların Çözümlerine Yönelik Mesleki Donanımları", *Eğitim Bilimleri Dergisi*, Sayı: 39, 2014, s. 97
- Keskinkılıç, Kadir. *Eğitime Giriş*, 11.Baskı. Ankara: Pegem Akademi, 2018
- Konuk, N., Güntaş, S., "Sosyal Medya Kullanımı Eğitimi ve Bir Eğitim Aracı Olarak Sosyal Medya Kullanımı", *International Journal of Entrepreneurship & Management Inquiries (EMI)*, Cilt: 3, Sayı: 4, 2019, s.4
- Mamur Işıkcı, Y., Karatepe, S., "Türkiye’de Çocuğa Yönelik Sosyal Politika Uygulamaları ve Tarihsel Analizi", *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, Cilt:7 Sayı: 1, 2016, s. 71
- Oral, T., *Erken Çocukluk Döneminde Gelişim*, Ankara, 2015
- Özyürek, A., - Ceylan, Ş., "Okul Öncesi Çocuklarda Sosyal Becerilerin Desteklenmesi Konusunda Öğretmen ve Veli Görüşlerinin Belirlenmesi", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 35, 2014, s.101
- Suğur, N., Saygı Doğru, E., "Koruma Altındaki Çocukların Aile ve Devlet Algısı Üzerine Bir Araştırma", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 65, Sayı: 1, 2010, s. 117
- Suğur, N., Saygı Doğru, E., "Koruma Altındaki Çocukların Aile ve Devlet Algısı Üzerine Bir Araştırma", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 65, Sayı: 1, 2010, s. 116-117
- Tezel Şahin, F., Cevher, F.N., "Türk Toplumunda Aile-Çocuk İlişkilerine Genel Bir Bakış", *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurulu*, Ankara, 2007, s. 778
- Tezel Şahin, F., Cevher, F.N., "Türk Toplumunda Aile-Çocuk İlişkilerine Genel Bir Bakış", *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurulu*, Ankara, 2007, s. 780
- Turğut, F., "Türk Siyasetinde Son Dönem Aile Politikaları", *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı: 35, 2016, s.516-517
- Uğurlu, S., "Sosyal Medya Sorumluluk Projelerinde, İçerik Üretimine ve Yarattığı Etkileşime Yönelik Bir İnceleme", *ASIA MINOR STUDIES*, Cilt: 6, Sayı: AGP Sempozyum Özel Sayısı1, 2018, s. 205-206
- Yapıcı, M., *Erken Çocukluk Döneminde Gelişim*, Ankara, 2015
- Yazıcı, E., "Korunmaya Muhtaç Çocuklar ve Çocuk Evleri", *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 9 Sayı: 18, 2012, s. 501
- Yazıcı, E., "Korunmaya Muhtaç Çocuklar ve Çocuk Evleri", *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cil: 9, Sayı: 18, 2012, s. 501
- Yıldırım, N., "Türkiye’de Boşanma ve Sebepleri", *Bilgi Dergisi*, Sayı: 28, 2004, s. 69

A RESEARCH ON DESTITUTE CHILDREN IN NEED OF PROTECTION AND THEIR DREAMS

Birsen ÇEKEN

Abstract

The problem of homeless children in need of protection emerges as a social problem, not an individual. Every child has the right to live in a healthy environment and receive education. The family is primarily responsible for these rights. Destitute children in need of protection; are the children who have no family, have lost their parents or have to leave their family for any economic or psychological reason. The state is responsible for the development and development of these children in order to avoid problems and deficiencies in their lives. Social Services and Child Protection Agency undertakes the task of care, protection and healthy preparation of children for the future. It is observed that children who do not grow in the family environment have deficiencies in their social lives, their social relationships are weakened, and they feel excluded and lonely. As a result, children who feel lonely become closed and form their own world or group with orphans like themselves. In the research conducted using the descriptive screening method, 6 social media ads were designed and it was aimed to announce the feelings and expectations of children in need of protection to a wider audience.

Keywords: Family, child, homeless child in need of protection, homeless child, social media